

LOVÉTEI KIÁLTÓ

XIII. évfolyam, 8. szám

Ára : 1 lej

2012. AUGUSZTUS

Petőfi Sándor: Meleg dél van...

Meleg dél van itt kinn a mezőben,
Rakja a nap a tüzet erősen.
Meleg dél van, meglippen a madár,
A fáradt eb kiöltött nyelvvel jár.

Két lány gyűjti ott a széna rendét,
Két síheder hordja a petrencét,
Hej de nem telik nagy kedvők benne,
Mert ilyenkor súlyos a petrence.

Legjobb dolga van most a királynak,
Vagy ott annak a gulyásbojtárnak:
Király pihen aranyos karszéken,
Gulyásbojtár kedvese ölében.

"Kis kacsóid összetéve szépen, Imádkozzál, édes gyermekem"

Maroknyi székely népünk hányatott, küzdelmekkel teli élete sokszor elviselhetetlen lett volna Istenbe vetett hit nélkül, amelynek kulcsa a vallásos élet és az imádság volt. Egyszerű, de ugyanakkor magasztos őseink a becsülettel elvégzett mindennapi munka mellett megtalálták a módját a Teremtő Isten dicsőítésének, úgy a templomban, mint a családban és a mindennapi életben. Kora reggel elmondták egymásnak, "Istennek hála, még egyszer megvirradtunk", aztán ha a szomszédal találkozottak, elhangzott a "Jó reggelt adjon az Isten", majd ahogyan a gyermekek sorra ébredtek, édesanyjuk szeretettel megkérdezte tőlük: -Hogy aludtatok? -Jól, hála a jó Istennek, felelték álmos szemekkel. Aztán elindult a mindennapi élet a székely faluban, a felnőttek "Isten áldja meg"-et köszöntek egymásnak, a gyermekek "Dicsértessék a Jézus Krisztus"-t köszöntek az úton, amelyre a felnőttek tisztelettel feleltek: - Mindörökké Ámen, és még buzdítóul hozzátették, ez már ügyes gyermek, ezt jól megtanították köszönni. Egy valakit viszont a felnőttek is dicsértessékkal köszöntöttek, és pedig a mindenkori lelkipásztort, a pap bácsit, a plébánost, a férfiak még a köszöntés mellett kalapjukat is megemelték tiszteletből.

Ha felépült a családi ház, nem felejtették el annak a nevét is oda írni, aki végig mellettük állott és adta a lelki erőt: Isten segedelmével épült..., ha kaput készítették: Isten segedelmével állíttatta..., a hitvesi ágy oldalába is bele volt vésve: Áldás és békesség néktek ez életben.

Ha már egy kicsit felidéztek őseink életvitelét, vajon

fel merjük-e tenni magunknak a nagy kérdést, merre tart székely népünk, milyen életvitelt folytatunk, jó úton haladunk-e, vagy nyílegyenest rohanunk a veszünkbe. Hála Istennek még élnek idős, megedzett szeretteink, akik el tudják mondani - ha meghallgatjuk őket, és nem tácsoljuk le -, hogy az akkor volt, - hogy voltak bizony a jelenleginél kilátástalanabb évek is: 1946-ban még a jelenleginél is nagyobb szárazság, a két világháború, a földcsuszamlás, ilyen világ-olyan világ, a faluégések, amikor ember és állat ugyanazon a rögtönzött fedél alatt élte át a telet, és még sokat tudnak időseink, de egy biztos, mindig talpon tudtak maradni, egymást görcsösen segítve, és főleg meg tudtak maradni embernek a szó szoros értelmében, felemelt fejjel járó, egyenes gerincű embernek, mint a hargitai székely fenyőfa, és ez csak a jó Isten segítségével volt lehetséges, és templomunk védőszentjének, Kisboldogasszonyunknak a közbenjárására.

Gondolom, nem túlzunk, ha elmondjuk, hogy a falu legnagyobb közös ünnepe a templombúcsú volt a székely falvakban, ilyenkor még a katonákat is hazarendték, és hazajöttek a szolgáló lányok is, mindenki boldogan tért haza a hön szeretett családi házhoz, hogy aztán méltóképpen köszönthessék közösen a születésnapját ünneplő Égi Édesanyját, Kisboldogasszonyt. Kihez fordulhatnánk segítségül, ki értené meg legjobban kéréseinket, panaszainkat, keservünket, ha nem az az asszony, akinek a szívét hét tör járta át, és Hétfájdalmú Szűzanyának is hív-nak.

Egyre közeleg szeptember 8., itt a nagy lehetőség, hogy mi is őseink hitével bebizonyítsuk, hogy ugyanolyan nagy tisztelettel szeretjük Jézus édesanyját, a Boldogságos Szűz Máriát. Milyen gyönyörű tiszta volt az egész falu a búcsú reggelén, hiszen az utcák frissen voltak seprve, a templom körül zöld ágak és virágfüzerek díszeltek, ezen a napon a székelyruhák patyolat tiszták voltak, jelen voltak a búcsúfiát áruló árusok is, de ami a legfontosabb, az emberek lelke is tiszta volt, hiszen az elvégzett őszinte szent gyónás tisztára mosta a gyarló emberi lelkeket.

Kérjük őszintén, és ha bizalommal kérjük, megadja a jó Isten, hogy mi is a jól kitaposott ösvényen járjunk, mi is tudjunk felzárkózni ebben a csöppet sem könnyű világban őseink mellé, és közös erővel kérjük Kisboldogasszonyunkat, segítse, óvja, vigasztalja népét, hiszen ahogyan ő nem szűnt meg Égi Anyánk lenni, úgy mi sem akarunk mostohagyerekei lenni, és ahogyan szüleink, nagyszüleink imára kulcsolták kezünket, mi is elrebegjük: Most segíts meg Mária, ó irgalmas Szűzanya.

Lázár Béla

JEGYZŐKÖNYV

Készült Lövéte község helyi tanácsának 2012. augusztus 20-án tartott gyűlésén.

A gyűlés munkálatain jelen van 9 testületi tag, igazoltan hiányzik 4 testületi tag.

Mihály János mint gyűlést vezető elnök ismerteti a napirendipont-tervezetet az alábbiak szerint:

- 1.) A 2012. második negyedévi költségvetés végrehajtásának jóváhagyása,
- 2.) Költségvetési forgóalap felhasználásának módosítása,
- 3.) A 2012-es évi költségvetés kiigazításának, valamint hitelmódosítás jóváhagyása,
- 4.) Kulturális rendezvények (fűvóstalálkozó, falunapok) pénzelésének jóváhagyása,
- 5.) Külföldre utazó küldöttség utazási költségeihez való hozzájárulás jóváhagyása,
- 6.) Országos autópark felújítása - roncsprogramban való részvétel jóváhagyása,
- 7.) Kérések és más problémák megvitatása és jóváhagyása.

A napirendipont-tervezetet a jelen levő testületi tagok 9 igen szavazattal elfogadták.

Az első napirendi pont keretén belül a könyvelő ismertette az előterjesztést a 2012. második negyedévi költségvetés végrehajtására vonatkozóan.

Ezen napirendi pont keretén belül az alábbi kérdések és hozzászólások hangzottak el:

Mihály János kérdése: - A csatornázási munkálatok milyen százalékban fizetődtek ki, mennyi van hátra, a módosításokat- utótervezéseket elfogadták-e?

Válasz: A munkálatoknak körülbelül 80%-a van elvégezve, és az van kifizetve. A környezetvédelmi minisztérium ígéretei alapján a derítőállomáson lévő befejezésre váró munkálatok, valamint a plusz munkálatok és az ÁFA megemeléséből származó költségek is megoldódnak.

- Az utak karbantartásánál betervezett összeg mire használandó?

Válasz: átereszek, salak és más, útjavításhoz használt anyagok vásárlására.

Az átereszekkel kapcsolatosan András Árpád megjegyzi, hogy egy pár éve, hogy készítődték az átereszek, és van olyan, amelyik helyett már újat kell készíteni.

Az alpolgármester véleménye az, hogy azért romlottak meg azok az átereszek, mert már azelőtt használták, mielőtt megkötött volna a cement.

Mivel több kérdés vagy javaslat nem hangzott el, a gyűlést vezető elnök szavazat alá bocsátotta a határozatjavaslatot a 2012. második negyedévi költségvetés végrehajtására vonatkozóan, és a jelen levő testületi tagok 9 igen szavazattal jóváhagyták.

A második napirendi pontnál a könyvelő ismerteti a költségvetési forgóalap felhasználásának módosítására vonatkozó előterjesztést.

A forgóalap felhasználása központrendezésre és a csatornázási munkálatnál az önrész fedezésére volt jóváhagyva, de mivel a megyei út építési munkálatai le vannak állva, és ez befolyásolja a központrendezési munkálatok kivitelezését, javasolva van, hogy azok a munkálatok értéke maradjon meg, amelyek nem függenek az útépitéstől. A fentiek alapján javasolva van az alábbi módosítás: központrendezésre maradt 30.325,31 lej, a kirulyi iskolatábor felújításához, modernizálásához szükséges előtanulmány, tervek elkészítésére 43.000,00 lej, az ECO CSIK kereskedelmi társaság törzstőkéjéhez való hozzájárulás 5.000,00 lej, a csatornázási munkálatoknál az önrész fedezésére betervezett 45.000,00 lej összeg nem módosul.

A fenti javaslat szavazat alá bocsátódott, és 9 igen szavazattal jóváhagyták.

A költségvetés-módosítás és hitelmódosításra vonatkozó előterjesztést a könyvelő részletesen ismertette. Vannak olyan kiadási fejezetek, amelyeknél a betervezett hiteleknel spórlás van, és más fejezeteknél nem elég a tervezett hitel, és ezért szükséges a hitelmódosítás, mint például a polgármesteri hivatal működtetéséhez szükség van 5.300 lejre, a tűzoltószín javítási munkálatainál 2.500 lejre, a volt CEC épületénél a felújítási, javítási munkálatok kifizetésére 5.800 lejre stb.

A költségvetés módosítására vonatkozó határozatjavaslat szavazat alá bocsátódott, és 9 igen szavazattal jóváhagyták.

A negyedik napirendi pont keretén belül a polgármester ismertette az előterjesztést a kulturális rendezvények pénzelésének jóváhagyására vonatkozóan. Kulturális rendezvények között szerepel a fűvószene-karok találkozója-bányásznapi, falunapok megszervezése.

Ezen rendezvények pénzelése pályázati pénzből történik, de előre ki kell fizetni, és az elszámolás után utalják át az összeget. A költségek magába foglalják: kiadványok, plakátok, meghívók készítését, kulturális programok finanszírozását, szállítás, étkeztetés, különböző díjak, ajándék vásárlását stb.

A fentiekre vonatkozó határozatjavaslatot 9 igen szavazattal jóváhagyták.

A külföldi kiszállások utazási költségeihez való hozzájárulás jóváhagyására vonatkozó előterjesztést a polgármester ismertette.

Testvértelepüléseink rendezvényeire évente több meghívót kapunk, amelyeken községünk küldöttsége és kulturális csoportjai vesznek részt, amelyek utazási költségeit fedezni kell.

folytatás a 2. oldalról

Ezen költségek fedezésére ebben az évben 12.000 lejre van szükség.

A javaslat szavazat alá bocsátódott, és a testület 9 igen szavazattal jóváhagyta.

A hatodik napirendi pont keretén belül a polgármester ismertette az előterjesztést az országos autópark felújítása - roncsprogramban való részvétel jóváhagyására vonatkozóan.

A hivatal tulajdonában levő régi személyautó használhatatlan állapota miatt a 2012-es évre kiírt roncsprogram keretén belül értékesíteni lehet. A programban való részvételt a helyi tanács határozattal kell hogy jóváhagyja.

A jelen levő testületi tagok 9 igen szavazattal egyetértettek a programban való részvétellel.

A különfélék keretén belül ismertette volt Egyed József testületi tag javaslata, észrevétele a gyűlés anyagával kapcsolatosan (átereszek, vízlevető árok kialakítása, központrendezéssel kapcsolatos javaslat), és költségvetés-módosításnál is figyelembe vevődött.

A polgármester javasolja, hogy térképeződjön fel, hogy hova kell még átereszt, észrevételeiket és javaslataikat minél előbb közöljék.

A polgármester ismerteti a betervezett munkálatokat és azok eddigi megvalósításait:

- A kirulyi iskolatábor átvételét, az épületek újraértékelésének helyzetét, telekkönyvezésének helyzetét, tervek készítését, jövőre keressük a lehetőséget, pénzügyi forrásokat a javítás kivitelezésére.

Mihály János kérdése, hogy a kirulyi iskola a táborban levő épületekkel együtt javítódik-e vagy külön.

Válasz: a tábornál levő épületekkel együtt, és nem külön.

- A polgármesteri hivatal épületénél a javítási és felújítási munkálatok nagyrészt el vannak végezve, a bejárati kapu felújítása van még tervbe véve.

- A mocsármezei út javítására pályázat volt letéve, jóvá is hagyódott, de pénzügyi alap nélkül. A kormánytól kapott 240.000 lejből 210.000 lej ide volt betervezve, de az összeget nem adták meg. Tervek és engedélyek készen vannak, ha nem kapunk erre a munkálatra pénzt, akkor úgy is önerőből nekifogunk.

- A hidakkal kapcsolatosan ismerteti, hogy 2 fahíd építése van tervbe véve, a nádaszéki borvíz felé levő híd, valamint az Újnegyedben az Áztatóval szemben. A közbirtokosság 53 köbméter cserefát ad. Vargyasban a Nádaszék felé vezető úton a betonhíd javítása is be van tervezve.

- A tájháznál a javítási munkálatok megkezdődtek, a kulturális szakbizottsággal megbeszélte programot próbáljuk betartani.

- A központrendezést részben tudjuk megoldani a 132-es számú megyei út miatt (a népháztól egészen a

központi üzletig az épületekről a víz levezetése megoldódik.).

- Az ivóvízhálózat kialakítása a megyei tanács által indított régebbi pályázat, ebben az évben célirányosan erre a munkálatra kaptunk 50.000 lejt, javaslat volt, hogy ezt az összeget a kögyakrai víztársulás kapja meg.

Ezzel kapcsolatosan Mihály János elmondja, hogy a víztársulati gyűlésen elhangzott egy vízgyűjtő építése. Ezzel kapcsolatosan egyeztetések folynak a társulat vezetőségével.

Török József ismerteti, hogy a közbirtokosság építkezni akar a volt bikaistállónál, és oda is vízrész kellene, és akkor a közbirtokosság is hozzájárulna a munkálatokhoz.

A polgármester javaslata, hogy két héten belül a víztársulatot össze kell hívni, és a közbirtokosságot is meghívni egyeztetés végett.

- A kultúrotthon tetőzetének javítása a közbirtokossággal közösen végeződne el. A közbirtokosság biztosítja a szükséges anyagot, és a munkálatok kifizetéséhez is hozzájárul.

- Az iskolánál az I - IV. osztályos iskolánál folytatódik a javítási munkálat.

- Pályázatokkal kapcsolatosan:

A 322-es kiírás szerinti komplex pályázat (útjavítás, rehabilitációs központ, tűzoltóautó vásárlása, kultúrotthon felszerelése) beindult, elég jó ütemben halad, jövő év szeptemberig be kell fejezni.

A 313-as kiírás a turisztikai információs iroda létrehozására vonatkozik, gondok vannak a közbeszerzési eljárásnál, úgyszintén a dokumentációnál is javítani kell

- Községünk több, a megyében létrehozott társulásnak tagja, ezek közül a polgármester megemlítette a Homoród - Rika társulást, amely keretén belül ismerteti a Leader program működését, pályázati lehetőségeket.

Ezzel kapcsolatosan Mihály János javaslata, hogy tájékoztatni kellene az érdekelteket a pályázati lehetőségekről a helyi újságon keresztül és honlapon is.

A Fejlődő Udvarhelyszék társulásnak is tagja vagyunk, amelynek egyik fő célja a szemétközelítés megszervezése, ez azt jelenti, hogy a társulás kilicizálja a szemétszállítást, de mi ebben nem vettünk részt, mert az ECO CSIK-kal van szerződésünk, de ha egy jobb árat tud kihozni a társulás, akkor majd csatlakozhatunk oda.

Ezzel kapcsolatosan Györgylőrincz Csaba javaslata, hogy a szemétszállító céggel egy programot kellene összeállítani, hogy a falu különböző pontjain a szemétszállítás napján milyen órában szállítanak, és ezt a programot a lakosság tudomására hozni, és azt is, hogy a szemetet előző este ne tegye ki.

A községben a szelektív szemétyűjtés megszervezése folyamatban van.

folytatás a 4. oldalon

folytatás a 3. oldalról

- Területvásárlási lehetőségek vannak, amelyeket ki kellene használni, mert nagyon kevés a közterületünk, és minél tovább szükség lenne ezekre. Például az Újnegyedben eladó egy 20 áras terület, és a sportpályánál egy visszaadott területet is jó lenne megvásárolni, mivel tudjuk, hogy a sporttevékenységeknél is fejlődés észlelhető.

Török József kérdése, hogy az erdei utak átadásával kapcsolatosan volt-e előrehaladás.

Az erdei utakat az erdészeti hivatal a községeknek adta át, de ha át lehetne adni a közbirtokosságnak, mert nekik több lehetőségük van pályázni és javítani is az utakat.

Minél hamarabb utána nézni, hogy milyen lehetőségek vannak, törvényes előírások a haszonbérbeadásnak vagy más megoldások az átadásra.

Lázár Venczel kérdése, hogy az útjavítási munkálatot megkezdték Gyilkoskő útján kifelé, Kövespataknál lehetne-e tovább folytatni.

Györgylőrincz Csaba kérdése, hogy az iskolánál a tornateremben a fűtés problémája megoldódott-e, a másik javaslata, hogy az iskolánál hozzanak olyan rendszabályzatot, s ha már van, akkor foglalják bele, hogy szünet alatt a gyermekek ne hagyassák el az iskola területét.

Ezzel kapcsolatosan több vélemény is elhangzott: kapust kellene alkalmazni, az iskolának van rendszabályzata, de annak a kivitelezésével vannak gondok. Az iskola vezetősége a tanáccsal és a hivatallal közösen kellene hogy megoldást találjon rá, bővíteni kellene a polgárőrséget egy személlyel, aki az iskolai program alatt odafigyeljen az iskolánál és annak környékén történetekre, vagy az iskolabusz-vezetőt fél normával oda tenni.

A polgármester elmondja, hogy a helyi tanácsból vannak személyek, akik az "iskola széknek" tagjai, hamarosan gyűlése lesz az iskola széknek, amelyen jelen lesz a polgármester is, és akkor a fent említett dolgokat megbeszélik, és próbálják tisztázni azokat. Györgylőrincz Csaba javaslata, hogy a község felső bejáratánál levő kopjafát meg kellene javítani és a pósfalusi csengettyűt is.

Silye Ferencz kéri, hogy a sportpályán ideiglenesen felépített színpadot minél előbb le kellene bontani, mert kezdődik a bajnokság.

György Renáta kérdése, hogy a falunapi kulturális program össze van-e már állítva, mert szeretne a gyermekekkel egy rövid műsort összeállítani.

Más téma nem lévén a gyűlést vezető elnök megköszöni a részvételt, és a gyűlés munkálatait bezárja.

Lövete, 2012. augusztus 20.

Gyűlést vezető elnök,
Mihály János

Jegyző,
Miklós Ida

Lövete is képviseltette magát az Igazság Napján

Kiáltvány elfogadásával ért véget 2012. szeptember 1-jén, szombaton Sepsiszentgyörgyön az Igazság Napja elnevezésű demonstráció, amelyben a résztvevők az egyházi vagyon maradéktalan visszaszolgáltatását és a visszaállamosítási kísérletek beszüntetését követelték.

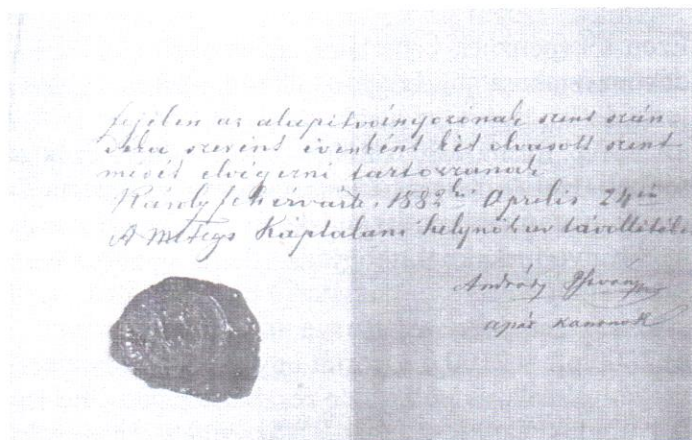
A demonstrálók tiltakoztak egyben a Székely Mikó Kollégium visszaállamosítása ellen. A szervezők szerint a tüntetésen mintegy harmincezen vettek részt. Mintegy 15 - 20 lövétei énekelte velük együtt, a demonstráció végén, a magyar és a székely himnuszt. A rendezvényről összeállított képes beszámolómat lásd: www.lovete.ro honlapon.

Emléktábla Andrásy István csillagász-kanonoknak

Az idén is, immár hagyományosan Kisboldogasszony napja, vagyis az egyházközség búcsúünnepkor kerül sor községünkben a Falunapokra. A háromnapos rendezvény (szeptember 7.- 9.), amelynek egyik helyszíne a tíz évvel ezelőtt létrehozott Tájház lesz, programja nagyon színesnek ígérkezik (kulturális műsorok, tűzoltó-bemutató, koncertek, szabadtéri bál stb.). Szombaton, többek közt, a búcsús szentmise után, emléktáblát avatunk Andrásy István csillagász-kanonok, a falu egykori szülöttjének és jótevőjének emlékére. Az emléktábla, amely Maglód Testvértelepülési Alapítvány anyagi támogatásával készült el, Babos László maglódi festő- és szobrászművész alkotása.

Andrásy István kanonok 1803. november 25-én született Lövétén. A lexikonokban hol Andrásyi, Andrásyi vagy Andrassy (ő maga családnevét Andrásynak írta) előnévvel szereplő főpap a gimnáziumot Udvarhelyt, a teológiát Gyulafehérvárt végezte. 1827. szeptember 10-én szentelték pappá. Felszentelése után egy évig Marosvásárhelyen volt káplán, közben 1828-ban a Pázmáneumban képezte magát tovább. 1829-től újból Marosvásárhelyen káplán és tanár. 1832-től Gyulafehérvárt hittanár (vicerektor, prefektus). 1833-ban Oláhlápos plébánosa. 1836-tól ismét Gyulafehérvárt hittanár és könyvtáros. 1839-ben a püspök a Batthyáneum könyvtár és csillagászati obszervatórium segédigazgatójává és könyvtárörvévé nevezi ki. 1842-ig volt ebben a tisztségben. 1848 elején Budára és Bécsbe küldik csillagászatot és mennyiségtant tanulni. Hazatérve ismét hittanárként tevékenykedik. 1850-ben a Batthyány Intézet igazgatója, 1851-ben pedig a Gyulafehérvári Székeskáptalan csillagász-kanonokja (canonicus astronomus) lesz. A legszigorúbb gazdálkodással rendbe hozza az elődei által ráhagyott zilált anyagi állapotot, vagyis rendezi az intézet vagyoni ügyeit (neki köszönhető, hogy az alapítványi tőke nagy része el nem vészett), helyreállította és gyarapította a szabadságharc idején károkat szenvedett csillagvizsgálót, rendszeres időmérést és meteorológiai megfigyeléseket végzett 1860-ig. 1861-ben káptalani munkája miatt lemond a tanárságról. 1866-tól örkanonok és gyerőmonostori apát. 1890. január 5-én hunyt el Gyulafehérváron. Halálakor mint "angyalszelidségű" jóttevőjéről emlékezik meg róla a lövétei egyháztanács, jegyzőkönyvbe véve adományait, alapítványait (2000 forint szegényalap, 2000 forint gyermekek és tanítók segélyezése, 2000 forint egyházadó-pótlás, 400 forint harangalap stb.). Andrásy István kanonokot egyházi íróként is számon tartják. Munkái: Keresztény tudomány. Kolozsvár, 1845. - Néhány szó egy fiatal barátomhoz. Gyulafehérvár, 1887.

Dokumentum

Részlet Andrásy István kanonok alapítványleveléből

Forrás: A lövétei rom. kath. templomhoz hagyományozott szt. mise és más alapítványok alapítólevelei. 1887.

Lelőhely: Gyulafehérvári Főegyházmezei Levéltár Székelyudvarhelyi Gyűjtőlevéltára.

Közli: Mihály János

D. a J. K!

Méltóságos és Főtisztelendő Káptalan!

Évek óta hordoztam lelkemben azon óhajást: vajha lehetnék szerencsés valamely állandó segélyezést nyújtani azon szegény hitközségnek, melyhez engem szülőföldi és rokonsági kegyelet fűz, értem a Hom. Lövétei kath. községet, melynek kebelében születtem, kereszteltetem, s gyermekségem első boldog napjait töltöttem. E kitűzött célra eljutni valamint forrón óhajtottam, úgy egyszersmind igyekeztem is. Isten megáldotta törekvésemet, s eljuttatott azon helyzetbe, miszerint régótai szándékomat mai napon - habár kis mértékben - teljesíthetem.

Akarom pedig teljesíteni egy alapítvány által, melyet a Méltóságos Káptalannak - ha azt, amint remélem, elfogadni méltóztatik - hű gondozása alá helyezni óhajtok, s ezennel egyszersmind kézbe szolgáltatok.

Mire nézve van szerencsém a Méltóságos Káptalannak ezennel kézbesíteni örök alapítványul öt darab ezer forintos kötvényt (a következő számok alatt ú. M: 14907, 15143, 15306, 15788 és 20359) melyek tesznek összesen 5000, azaz öt ezer pengő forintot, vagyis 5250 osztrák értékű forintot és kamatoznak folyó 1873-ik évi január 1-ső napjától kezdve.

folytatás a 6. oldalon

folytatás az 5. oldalról

Ezen tőkepénznek kamataira nézve határozott szándékom és akaratom: hogy az 5000 p. forintból kamatozzon

a) 2000 p. forint, vagyis 2100 o.é forint a fennirt községbeli (H. Lövétei) Iskolának, és pedig részint a tanítói díj gyarapítására, részint iskolai szerekre és szegényebb gyermekeknek, hogy az iskolát gyakorolhasák - segélyezésére.

b) 2000 pfr = 2100 o.é. forint ugyan azon községbeli szegényeknek, és pedig fele részben szegényebb rokonaimnak, és fele részben a községbeli szegényeknek általában.

c) 500 pfr = 525 o.é forint kamatozzon szolgáltni díjjul egy halotti énekes Sz. Misére, melyet engesztelő áldozatul meghalt szülőimért és rokonaimért mutasson be Istennek a lövétei lelkész úr évenként egy meghatározandó, és rokonaimnak - hogy halottjaikéért imádságaikat az oltári szent áldozattal egyesíthessék - előre tudtukra adandó napon, és pedig lehetőleg vagy a nagyböjtnék vagy a november havának egyik szabad napján, - részesítve a szolgálati díjból a megyei szabályok értelmében mind a templomot, mind a kántort.

d) 500 pfr = 525 o.é forint kamatozzon kezelési díjjul a Méltóságos Káptalannak, vagyis illetőleg ezen alapítvány kezelőjének.

Ezen előszámlált tőkepénzek után járandó kamatokat, s azoknak kiszolgáltatási módozatát csak röviden kívánom részletezni, hanem mély tisztelettel felkérem az időszerinti T. Ordináriust és Káptalant, hogy az esetlegesen felmerülő kérdéseket a körülményekhez képest ezen alapítvány szellemében elintézni méltóztassanak.

Közbirtokossági hírek

A Csíkszeredai Erdészeti Igazgatóság független értékbecslővel újraértékelte a kirulyi erdészházat, a kalibáskői csemetekertben található faépületet és raktárat. Az augusztus 30-án, Csíkszeredában tartott árverésen ezeket az épületeket az értékelt áron sikerült megvásárolni.

A magtermő erdők ügyében indított per tárgyalására 2012. szeptember 12-én kerül sor a Székelyudvarhelyi Bíróságon.

Ez úton a Közbirtokosság Vezetősége felhívja a tagság figyelmét, hogy szeptember 30-ig lehet alapszabály-módosító javaslatokat benyújtani.

Vezetőség

Lövétei dűlőnév- ábécé 5.

"A helynév az embernek abból a szükségletéből fakad, hogy tájékozódni kíván közvetlen környezetében vagy távolabbi vidékeken. A vadásznak ismernie kell az erdőket, hegyeket, völgyeket, vizeket, hogy hazataláljon, vagy megtalálja azokat a helyeket, ahová csapdáit fölállította, vagy ahol lesbe kell állania. A halásznak is tájékozódnia kell a vizeken és a partokon egyaránt. A pásztornak tudnia kell, milyen helyekre hajthatja állatait. A tapasztalatátadás az utódok számára is sokkal könnyebb, ha a táj egyes részeinek neve van, ha az utat el lehet magyarázni, nem kell minden alkalommal személyesen vezetni, kísérni. A megtelepedett földműves embernek ugyancsak kényelmesebb, ha a község határrészeit nevekkal látja el." (Kálmán Béla)

Gy

Gyepü (erdő, erdei kaszáló)

Gyepükaréja (erdő)

Gyepüpataka (erdei kaszáló)

Gyékoskő v. Gyikoskő (erdei kaszáló)

H

Halastó (szántó, kaszáló)

Habaró (erdei kaszáló)

Hámorkert (szántó, kaszáló)

Hámorlok (szántó, kaszáló)

Hármaskő (legelő)

Hegy (legelő)

Henchegye (szántó)

Hidhely (szántó)

Hollófészök (szántó)

Hollófészökfalja (szántó)

Holtárok

Homoród bükke

Hosszú mocsár (szántó)

Hüvölgy (legelő)

I

Iloszaháta (erdő)

Iloszaoldala (erdő)

Iloszakaréja (erdő)

Iloszapataka (erdő)

J

Jánosbükke (szántó, kaszáló)

Játszódódomb (belterület, kert)

Jajgatótető (erdő)

Jégverőkeresztfa

Júciút (belterület, kert)

Ui. A helynév-ábécével kapcsolatosan várjuk olvasóink észrevételeit. Megkérjük, a kifejejtett helyneveket küldjék el a szerkesztőségbe, vagy jelezzék a 0266 220 653-as telefonszámon (Mihály János).

DIÁKOLDAL

Kurutty-nyár

Augusztus 19. és 24. között tengerparton táborozott négy lövétei gyerek a Kurutty alapítvány jóvoltából. Természetesen a nyaralás nem véletlenül hullt az ölünkbe, hanem ezt kiérdemelte a csapat, miután Aradon megnyerték az idei Kurutty vetélkedő országos döntőjét is. A továbbiakban a négy gyerek táborig naplójából szemel-

gettünk:

Aug. 19. Este Csíkszereda gyönyörű, de a vonatállomásról ezt nem lehet elmondani. A vonaton kellemes volt és számunkra vicces.

Aug. 20. Reggel 10 órára érkeztünk Mangaliára. Nagyon vártuk, hogy belemenjünk a hínáros és hullámzó tengerbe.

...

Aug. 25. Izgatottak voltunk, hogy otthon bebújhatunk az ágyba, és álmodhatunk a magunk mögött hagyott hullámzó tengerről.

András Zsolt, Mag Eszter

Aug. 21. Hajnalban lementünk napfelkeltét nézni a parton. Találtunk sok kagylót. Aztán elmentünk Mangaliára, ahol sokat úsztunk, játszottunk, és láttunk egy élő medúzát is.

Aug. 22. Lementünk a partra, a hullámokkal táncoltunk, és sokszor kivetettek a hullámok a partra. Délután elmentünk dodzsemezni, ahol sokat kacagtunk. Este rémtörténeteket mondtunk egymásnak.

Márton Fanni

Aug. 23. Ma reggel ismét korán keltünk, napfelkeltét néztünk. ... Nagyon jólesett a fürdés, habár olyan volt a hínárok miatt, mintha salátalevesben lubickolnánk (Eszter megjegyezte, hogy mi vagyunk benne a szalonnák).

Aug. 24. Ezen a napon nagy keservesen nekifogtunk pakolni. Reggeli után tucatszámra kentük a kenyereket... Lassan lement a nap, és ez azt jelentette, hogy hamarosan megérkezünk.

Nagyon jó volt a tengeren. Én úgy gondolom, hogy megérte ez a sok fáradozás. Csak egyedül azt sajnálom, hogy jövőre nem kuruttyolhatok.

Miklós Dóra

Megtiszteltetés volt megszervezni és elkísérni a gyerekeket a tengerparti nyaralásra. Még akkor is, ha ez kisebb könnyezésekkel jár az első napokban, ha tudjuk, hogy mekkora felelősség kisgyereket több száz kilométerre elvinni: az ott eltöltött idő kisebb családdá kovácsolta közösségünket, amelyben mindenki megtalálta a helyét, a feladatát, és remélhetőleg a lehetőségekhez mérten élményekkel tértek haza a gyerekek.

András Szilvia és Mag Ottilia tanítók

Régi korok anekdotái

A székelly és az orvos

Bemegy a székelly az orvoshoz. Türelmesen vár, míg rea kerül a sor.

- Vetkezzen le! - mondja az ápoló.
- De én csak.... - szabadkozik a székelly, végül anya-szült meztelenre vetkőzik.
- Mi a panasza? - kérdi az orvos.
- Doktor úr, csak egy szekér fát hoztam, amire a múlt héten előleget tetszett adni. Hová rakodjam le?

Anyakönyvi hírek - 2012. július

Születések száma: 5

GYÖRGY KAMILLA, született 2012. július 15-én, György Gábor és György Mária-Mirella, Lövéte 71 szám alatt lakó szülők gyermeke,

ANDRÁS KINCŐ, született 2012. július 17-én, András Ferencz és András Mónika, Lövéte 697 szám alatt lakó szülők gyermeke,

ANDRÁS SZABOLCS, született 2012. július 22-én, András Levente és András Erika, Lövéte 293 szám alatt lakó szülők gyermeke,

GÁBOS CSENGE, született 2012. július 25-én, Gábos Tibor és Gábos Irén-Izabella, Lövéte 283 szám alatt lakó szülők gyermeke,

MÁRTON JÁZMIN, született 2012. július 30-án, Márton Pál és Márton Andrea-Hajnal, Lövéte 763 szám alatt lakó szülők gyermeke.

Házasságkötések száma: 3

FERENCZ ISTVÁN és MÁRTON ANNAMÁRIA
SEBESTYÉN BARNA és LIFU HAJNALKA
MANEA ADRIAN FLORIN és MIHÁLY ZSÓFIA

Őszinte részvétünket fejezzük ki a júliusban elhunyt személyek hozzátartozóinak:

LADÓ MÁTÉ, Lövéte 1107 szám, született 1937-ben,
MIHÁLY DÉNES, Lövéte 1131, született 1928-ban,
MIHÁLY LÁSZLÓNÉ, született KELEMEN TERÉZIA, Csíkszereda, született 1927-ben.

Régi arcok sárgult fényképeken

Lövétei lányok 1941. szeptember 28-án a kassai ligetben - Bencze Teréz, Demeter Anna, Balázs Anna. A képet beküldte Gergely (Bencze) Teréz.

A lövétei asszonykórus augusztus elején az Erdélyi Kárpát Egyesület által szervezett vándortáborban szerepelt, sikerrel.

LÖVÉTEI KIÁLTÓ

Megjelenik havonta, kiadja a LÖVÉTEI KIÁLTÓ EGYESÜLET

Főszerkesztő: Mihály János, titkár: András Kinga, tördelés és szerkesztés: Török József, Demeter Albert
korrektúra: Egyed Emilia

Munkatársak: András Magdolna, András Tamás, András Zsolt, Györgylőrincz Ernő, Lázár Béla, Lázár Zoltán, Mag Ottilia, Molnár Juliánna, Pál Erzsébet, Tódor Lóránd

Támogatók: Lövéte Község Helyi Tanácsa, Lövéte Közbirtokossága, Lövétei Római Katolikus Plebánia
Select Metleplast Kft.

A szerkesztőség elérhetősége: Lövéte Községi Könyvtár, tel.: 0266-220806,

e-mail: loveteikialto@freemail.hu

TÉNYEK

az olvasásról és az iskolai könyvtárakról

Lassan véget ér a nyár, és megkezdődik az iskola. Ha eddig nem tettük, akkor az utolsó heteket kihasználva biztatni, noszogatni kezdjük gyermekeinket, hogy vegye elő a könyvet, és olvasson valamit. A tévében, a rádióban nap mint nap azt halljuk, hogy nem olvasnak eleget a gyermekek, fiatalok. De vajon mi, szülők olvasunk? Még mielőtt valaki szemrehányásként venné mondataimat, hát szó sincs erről, hiszen mindenki mondhatja saját verzióját, hogy nincs idő, nem ér rá stb.- az már az ő problémája.

Vessünk pillantást egy számomra érdekes felmérésre, amely a Kis-Homoród menti négy általános iskolában készült: a homoródmási Dávid Ferenc, a lövétei Székely Mózes és a szentegyházi Mártonffy János és Tamási Áron. Többek között az olvasásról és az iskolai könyvtár használatáról és annak működéséről ad némi tudósítást a nyolcadikos diákok körében. A 128 megkérdezett diák közül 83-an (64,84%) napi 1-2 órát olvasnak, 32-en (25%) nem olvasnak. És ebben a számítógépes rohanó világunkban a diákok közül 88, 28%-ban fontosnak tartják az olvasást. Elmondhatjuk, hogy ezek az általános iskolások annak ellenére, hogy keveset olvasnak, érzik, és a tudatalatti azt sugallja nekik, hogy igenis jó és hasznos dolog az olvasás. Még mielőtt valaki a nem olvasók táborába sorolná saját gyermekét, hát kiragadok egy mondatot a kérdőívekből: "Hogy mit olvasok? hát SMS-t, messengert, internetes oldalakat. Tehát olvasok!" És azon a mondaton van a lényeg, hogy "olvasok". Azt hiszem, az már egy másik dolog, hogy nem szépirodalmat, de az előbbi mondat a gyermeket igazolja, aki őszintén le is írta: olvas. Köztudott, hogy a mai diákok számára egy klasszikus mű olvasásakor, ha nem vesz a kezébe egy értelmező szótárt, a művek nyelvezete nehéz számára, így nem tud azonosulni a hőssel, nem éli át az olvasás örömét. Az olvasástechnika megfelelő elsajátítása nélkül gyengén olvasnak, nagy erőfeszítésbe kerül az olvasás, inkább a vizuális-digitális eszközök felé fordulnak.

Mielőtt az iskolai könyvtár használatáról és annak működéséről írok, meg kell említenem, hogy a négy iskolában a könyvtárosi állás sajnos a megszorítások miatt eléggé lecsökkent. Csak a szentegyházi Mártonffy János iskola alkalmaz könyvtárost, aki "fél normában" végzi a munkáját. A másik három iskola várja a lehetőséget, hogy újra könyvtárost alkalmazhasson, aki motiválja az olvasásra a gyermekeket, bevezeti a könyvtár "rejtelseibe".

Az iskolai könyvtárak használatáról és azok működéséről a vélemények a következőképpen alakultak: az iskolai könyvtár működését 65,62%-ban fontosnak tartják, közülük a lányok 42,46%-a, míg

a fiúk 22,65%-a. Azokban az iskolákban, ahol "megszűnt a könyvtár", ott a tanulók fel tudják mérni, mit veszítettek el, fontosnak tartják az iskolai könyvtárat, a tanuláshoz elengedhetetlenül szükséges terepet. Az egyik kérdőívben ezt olvastam: "a könyvtár még arra is jó, hogy amikor lógok az órákról, ott olvasgatok, keresgélek", "jó a könyvtár, mert egy csomó programot lehet ott csinálni a könyvtáros néni segítségével". Tehát nem vitás, hogy mennyi mindenre jó az iskolai könyvtár. Tulajdonképpen az iskolai könyvtárak feladatai közé tartozik az is, hogy olyan olvasóvá, könyvtárhasználóvá nevelje diákjait, akik a tanulás folyamán ráeszmélnek az iskolai könyvtár fontosságára, egyfajta segítőtársra találjanak a könyvtáros személyében.

A megkérdezettek 15,62%-a hetente, 28,12%-a havonta a könyvtár használója, ezek közül a lányok, akik gyakrabban járnak könyvtárba. Szomorú tény viszont, hogy 32,81% fél évenként jár könyvtárba, valószínű a kötelező olvasmányért, 19,53% egyáltalán nem jár könyvtárba. Ha viszont bezárják az iskolai könyvtárakat, akkor még jobban romlani fog ez az arány, és akkor valóban egy "raktár" vagy "könyvhalma" lesz a könyvtár.

Zárógondolatként Horvát Tibort idézem, aki nagyon jól összehasonlította a zene és olvasás nélküli életet Kodály szavai segítségével: "zene nélkül lehet élni, csak nem érdemes... olvasás nélkül is lehet élni, csak nem érdemes".

Pál Erzsébet

Új kihívás és szolgálat

Egyházközségünk két kispapjának életében egy új időszak, kihívás kezdődik el a 2012/2013-as tanévtől. A gyulafehérvári főegyházmegye főpásztora, dr. Jakubinyi György érsek úr és a Hittudományi Főiskola és Papnevelő Intézet elöljárói döntése alapján egyházközségünk harmadévet végzett kispapja, Mihály András Rómában a Pápai Gergely Egyetemen "Pontificia Universita Gregoriana" folytatja teológiai tanulmányait, és egy német-magyar szemináriumban "Pontificium Collegium Germanicum et Hungaricum" készül a papságra. Tódor Attila negyedévet végzett kispap pasztorális gyakorlati évre megy. A pasztorális gyakorlati év első félévére a ki-nevezése a gyimesbükki plébániára szól.

Kispapjainkat kérdeztem, hogy néhány gondolatot, tudnivalót osszanak meg a kedves olvasókkal arról az új helyzetről, kihívásról, amely most kezdődik az ő életükben.

Hogyan fogadtad az elöljáróid és az érsek úr döntését, amikor tudomásodra hozták, hogy szeretnék, ha Rómában folytatnád teológiai tanulmányaidat?

Mihály András: Először a rektor atya közölte velem a tanári kar döntését, hogy engem választottak ki, hogy

folytatás az előző oldalról

Rómában a Pápai Gergely Egyetemen (Pontificia Università Gregoriana) folytassam a teológiai tanulmányaimat. Ez a hír nagyon váratlanul ért, nem voltam felkészülve rá. Hosszabb időnek kellett eltelnie, amíg egészen meg tudtam barátkozni a gondolattal. Örültem a lehetőségnek, hogy egy nemzetközi, neves egyetemen tanulhatok, de ugyanakkor aggódtam azért, hogy meg tudok-e felelni az elvárásoknak, a követelményeknek. Főleg a nyelvek miatt aggódtam, hiszen az egyetemen az előadások nyelve az olasz, amelyet még egyáltalán nem tanultam. A másik nyelv, amely fontos számomra a római tartózkodásom alatt, a német. Ugyanis a tanulmányaim alatt egy német-magyar kollégiumban fogok lakni, melynek latin neve Pontificium Collegium Germanicum et Hungaricum. Ezt a kollégiumot német jezsuiták vezetik, és többféle nemzetből származó diákok vannak itt: többségében német, magyar és horvát. A nyelvi sokszínűség miatt a közös nyelv a német. Hogy minél könnyebb legyen a beilleszkedés és a tanulás, a nyár folyamán két nyelvkurzuson vettem és veszek részt: egy hónapot töltöttem Frankfurtban némettanulással, és most öt héten át Rómában az olaszt próbálom elsajátítani.

Mit tartalmaz a római képzés, és hány évet tart?

Mihály András: A Gyulafehérváron megkezdett tanulmányaimat lényegében folytathatom Rómában, bár bizonyos teológiai tantárgyakat újra fogok tanulni. Ez azt jelenti, hogy azokat a teológiai tantárgyakat fogom tanulni, amelyeket minden kispapnak tanulnia kell ahhoz, hogy pap lehessen. Ez a hároméves alapképzés. Ezután következik egy pasztorális gyakorlati év itthon, majd legalább két év tanulmányi idő a licenciátus megszerzésére. A licenciátust egy kiválasztott teológiai tantárgyból kell letenni, ami tulajdonképpen szakosodást jelent. Így körülbelül hat év múlva fejezem be tanulmányaimat Rómában.

Mit jelent számodra, hogy Rómában tanulhatsz?

Mihály András: Régi mondás, hogy minden út Rómába vezet. Ezt úgy is értelmezhetjük, hogy Róma egy olyan központ, ahol minden mindennel találkozik. És valóban Róma egy igazi világváros, amely sokféleségével nagyon sok lehetőséget kínál. Számomra az a vonzó, hogy itt sok különféle gondolkodásmódú embert ismerhetek meg, és így egyre inkább tágul a látásmódom. Azonban vigyáznom kell arra, hogy mindvégig megőrizsem identitásomat, tudjam, ki vagyok, és honnan jövök. Ugyanakkor Rómában dobog az egyház szíve, ami azt jelenti, hogy itt igazán megérintem, mit is jelent a világegyházban élni. A Rómában való tanulás jó lehetőség arra, hogy tovább képezem magam, nagyobb betekintést nyerjek a mai teológiai gondolkodásba és egyházi életbe. Remélem, hogy a Rómában töltött évek valóban lelki és szellemi fejlődésemre lesznek, és majd rám is vonatkozik a Loyolai Szent Ignácnak tett isteni ígéret: "Ego vobis

Romae propitius ero" azaz "Kegyes leszek hozzátok Rómában."

Négy év teológiai tanulmányok után egy évre pasztorális gyakorlati évre mész, mi ennek az évnek a célja?

Tódor Attila: A papságra való felkészülés hat év teológiai tanulmányt és egy év pasztorális gyakorlati évet tartalmaz, ami két különböző plébánián történik. Ez a pasztorális gyakorlati év a negyedév után van. Ennek az évnek a célja, hogy igazi bevezetést kapjunk a lelkipásztori életbe. Tudatosan és éretten vállalni tudjuk a lelkipásztori élettel járó felelősséget, megszerezzük a szükséges adottságokat a felmerülő problémák és nehézségek kiértékeléséhez, és megtaláljuk a szükséges utakat azok megoldásához, valamint megtanuljuk, hogy mi az, aminek fontosságot kell tulajdonítani.

A pasztorális gyakorlati éven lévő kispap milyen tevékenységeket, szolgálatokat végezhet a plébánián?

Tódor Attila: A pasztorális gyakorlati éven betekintést nyerhetünk a plébánia és az egyházközség életébe, és ott gyakorlati szolgálatot teljesítünk, hogy amit a négy év teológiai tanulmányok alatt magunkba szívunk, azt most gyakorlatba ültethessük. Ezen szolgálatokhoz tartozik a plébánián vagy iskolában a hitoktatás, áldoztatás, családlátogatás, betegek látogatása és áldoztatása otthon vagy kórházban, jegyesoktatás, keresztelési oktatás, házszentelés, temetés, adminisztrációba való betekintés, ifjúsági, ministráns és lelkiségi csoportokkal való foglalkozás és más pasztorációs gyakorlatok.

Mit jelent számodra, hogy pasztorális gyakorlati évre mész?

Tódor Attila: Nagy kihívást jelent számomra, és izgalommal tölt el, hogy vajon meg tudok-e felelni az elvárásoknak. De ugyanakkor várom is, hogy mélyebb betekintést nyerjek a gyakorlati pasztorációba, és dolgozzak Isten és a lelkek javára.

Megköszönöm kispapjainknak, hogy megosztottak a kedves olvasókkal életük új kihívásaiból egy parányit, és kérjük a jó Isten áldását továbbra is életükre és hivatásukra.

Tódor Lóránd

Hajótörékes naplemente

Csaláncsípésekkel jön a kora ősz,
felhólyagzik a galagonya bőre
és sajgó lángot mintáz szét a szélbe
a csipkefák kibomlott szemfedője.
Futóbogáncs-szél tapad a lyukakra,
bojtorjánt ökörnyál pórázon vezet,
szárzortokú perclázak szaporodnak,
kidagadnak nyakszirteken az erek.
Bölcső az ég, pókhálós estet ringat.
nem hallszik dala a forró falon át-
csillagok délibábját a szű kikezdte.
Tán lesz eső, tán egyszer újra pirkad,
s megtalálja fenyőágas otthonát
a hajótörést szenvedett naplemente...

Péter Éva Erika